

Muistilista asiakkaalle ja omaiselle toisen puolesta asiointiin

Asiakasohje, Kainuun hyvinvointialue

Muistilistassa olevien vaihtoehtojen avulla on mahdollista hoitaa toisen puolesta asiointia eri palveluissa. On tärkeää huolehtia, että kaikki tarvittavat valtuutukset ja asiakirjat ovat kunnossa, jotta asioiden hoitaminen sujuisi joustavasti ja turvallisesti.

Ennen kuin nuori täyttää 18 vuotta.	<ul style="list-style-type: none">• Henkilöllisyystodistuksen hankkiminen ennen täysi-ikäistymistä auttaa virallisten asioiden hoitamisessa (henkilökortti tai passi).• Selvitä nuoren kanssa omasta pankista pankkiasioiden hoito, jos nuori tarvitsee niihin apua.• Kelalle valtuutus asioiden hoitamiseen, jos nuori tarvitsee niihin apua.
Jos pystyy hoitamaan asioitaan avustettuna.	<ul style="list-style-type: none">• Asioita voi hoitaa yhdessä, kun avustettava itse kirjautuu palveluun sähköisellä tunnistautumisvälineellä.• Verkkopankkitunnukset ovat henkilökohtaiset, eikä niitä saa käyttää toisen puolesta. Älä siis luovuta verkkopankkitunnuksia toisen henkilön käyttöön. Sama koskee myös muita sähköisen tunnistautumisen välineitä.
Sähköinen tunnistautuminen	<ul style="list-style-type: none">• Mobiilivarmenne, jonka voi tarjota puhelinoperaattori. Lisätietoa omalta puhelinoperaattorilta.• Verkkopankkitunnukset, jotka voi myöntää oma pankki.• Henkilökortin kansalaisvarmenne. Varmenteen aktivoinnin jälkeen voi tunnistautua viranomaisten sähköisiin asiointipalveluihin. Lisätietoa dvv.fi.
Jos asioita joutuu hoitamaan toisen puolesta, siihen tarvitaan hänen suostumuksensa. Valtuutusten tekemisessä valtuutuksen antajan täytyy ymmärtää, mikä valtuutuksen merkitys on.	<ul style="list-style-type: none">• Pankkiasiat esimerkiksi laajennetuilla tilinkäyttöoikeuksilla, jotka kannattaa hankkia jo ennen nuoren 18-vuotispäivää, mikäli tarvitsee apua asioiden hoitoon. Tämä hoituu parhaiten olemalla yhteydessä omaan pankkiin.• Kelan valtakirja etuusasioiden hoitamiseen (VAL 3), jolla voi antaa toiselle henkilölle luvan hoitaa Kelan asioita. Suomi.fi-valtuudet -palvelussa annettavat oikeudet Kelan etuusasioiden hoitamiseen eivät anna yhtä laajoja valtuuksia kuin valtakirja.• Suomi.fi-valtuudet -palvelussa voi antaa valtuutuksia hoitaa asioitaan erilaisissa sähköisissä palveluissa, kuten OmaKanta-palvelussa.• Täysi-ikäiset, oikeustoimikelpoiset henkilöt, joilla ei ole sähköisiä tunnistautumisvälineitä, voivat antaa läheiselleen valtuuden asioida puolestaan sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisissä asiointipalveluissa ja apteekeissa. Valtuudet voi antaa Kainuun hyvinvointialueen terveysasemalla, jossa se rekisteröidään Suomi.fi-valtuuksiin. Valtuutuksen rekisteröinti edellyttää valtuuttajan henkilökohtaisen käynnin terveysasemalla, jotta henkilöllisyys voidaan todentaa. Alle 18-vuotiaiden valtuustiedot siirtyvät automaattisesti väestötietojärjestelmästä Suomi.fi-valtuuksiin.

<p>Edunvalvonta: <i>Jos tarvitsee toisen henkilön avun asioidensa hoitamiseen eikä ymmärrä valtuutuksen merkitystä.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Edunvalvontaa kannattaa hakea hyvissä ajoin Digi- ja väestötietovirastosta (dvv.fi). • Edunvalvojana voi toimia joko läheinen tai yleinen edunvalvoja. • Edunvalvontaa voi hakea myös silloin, kun henkilö ymmärtää valtuutuksen merkityksen ja hänellä ei ole toista henkilöä, joka voisi hoitaa hänen asioitaan. • Edunvalvontaa haetaan itselle hakemuksella edunvalvonnan määrittämiseksi. Toiselle henkilölle edunvalvontaa haetaan ilmoituksella edunvalvonnan tarpeessa olevasta henkilöstä, jos herää huoli, ettei henkilö kykene hoitamaan asioitaan sairautensa, heikentyneen terveydentilansa tai muun vastaavan syyn takia. Hakemuksen/ilmoituksen perusteella Digi- ja väestötietovirasto selvittää henkilön edunvalvonnan tarvetta.
<p>Välitystili</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Välitystili on sosiaalipalvelu, jossa asiakkaan rahaliikenne annetaan sosiaalitoimen työntekijän hoidettavaksi. Palvelu on tarkoitettu henkilölle, jolla on vaikeuksia hallita rahankäyttöään. Tarkoituksena on, että asiakkaan saamat etuudet ja tulot maksetaan sosiaalitoimiston tilille, jolta hoidetaan esimerkiksi vuokran maksaminen ja muut elämisen kannalta välttämättömät menot asiakkaan puolesta. • Välitystilipalvelun käyttö perustuu aina vapaaehtoisuuteen. Välitystilipalvelu on tarkoitettu väliaikaiseksi. Sen aikana asiakkaan omaa talouden hallintaa tuetaan. Palvelu on asiakkaalle ilmainen.
<p>Edunvalvontavaltuutus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Edunvalvontavaltuutuksessa nimetään etukäteen valtuutettu eli henkilö, joka saa hoitaa asioista puolesta, jos valtuutuksen tekijä ei kykene siihen itse. Valtuutuksen voi tehdä vain, kun ymmärtää sen merkityksen. Edunvalvontavaltuutus tulee voimaan vasta, kun valtuutettu hakee vahvistuksen Digi- ja väestötietovirastolta.
<p>Linkkejä</p>	<p>suomi.fi/valtuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verkkopalvelu, jossa on koottuna asioiden hoitamisiin tarvittavia tietoja, toimintaohjeita ja palveluja. Palvelussa voi tehdä valtuutuksia asioiden hoitamiseen. <p>kela.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kelan sivuilta voi tulostaa valtakirjan etuusasioiden hoitamiseen (VAL 3). <p>dvv.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digi- ja väestötietoviraston sivuilla on tietoja edunvalvontaa kevyempiin vaihtoehtoihin toisen henkilön asioiden hoitamiseen sekä edunvalvonnasta ja sen hakemisesta. <p>hyvinvointialue.kainuu.fi/valtuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tietoa siitä, miten voit valtuuttaa läheisesi asioimaan puolestasi apteekissa ja sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisissä asiointipalveluissa, kuten Omasotessa tai Omakannassa. <p>omasote.kainuu.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omasote on Kainuun hyvinvointialueen tarjoama hyvinvoinnin ja terveyden palvelukanava. Palvelun kautta voit hoitaa myös toisen puolesta hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä kiireittämiä asioita ajasta ja paikasta riippumatta. Omasote hyödyntää suomi.fi-valtuuksia.